

Undervisningsministeriet. København, den 1. Februar 1924.

Journ. Nr. 1505/23.

Hoslagt skal man tjenstlig tilstille det ærede Udvalg den med Skrivelse af 24. f. M. fra Direktøren for Nationalmuseet modtagne Beretning til Rigsdagens Finansudvalg fra Nationalmuseets I Afdeling for Aaret 1922 vedrørende de ved Finanslov 1922—23 under Konto IX. B. 5. til „Undersøgelse af samtlige Mindesmærker fra Fortiden og disses Fredning“ samt til „Udgravning af saadanne Mindesmærker, som ikke kunne fredlyses“ dels ordinært, dels ekstraordinært bevilgede Beløb af henholdsvis 12 500 og 13 800 Kr.

P. M. V.

K. GLAHN.

 V. Ingerslev,
Fm.

Til Folketingets Finansudvalg.

Bilag.

Beretning

til

Rigsdagens Finansudvalg fra Nationalmuseets I. Afdeling
for Aaret 1922.

vedrørende

Anvendelsen af de til „Undersøgelse af samtlige Mindesmærker fra Fortiden og disses Fredning“ samt til „Undersøgelse af saadanne Mindesmærker, som ikke kan fredlyses“ under § 19 A. IX. B. 5., dels ordinært, dels ekstraordinært bevilgede Beløb af henholdsvis 12 500 Kr. og 13 800 Kr.

Den hermed forelagte Beretning for Aaret 1922 vedrørende de for Nationalmuseet I. Afdeling udførte Arbejder i Marken omfatter 3 Afsnit: I. Fredningsarbejder, II. Undersøgesrejser, III. Udgravninger.

I.

Det samlede Tal af Mindesmærker fra Oldtiden, fredlyste i 1922, udgør 39. Tre Deklarationer udstedtes af det danske Hedeselskab ved Anlæg af nye Plantager. I øvrigt er Fredningerne hovedsagelig tilvejebragt i Forbindelse med Museets øvrige Virke ude i Landet, navnlig Kortlægningen af Oldtidsminderne. Overvejende omfatter Fredlysningerne Monumenter fra Sten- og Bronzealderen, de allerfleste af disse beliggende i Jylland. I Øst-Danmark er fredlyst nogle store Stenmindesmærker, saaledes en Jættestue paa Bornholm, en Langdysse og en Jættestue nær hinanden i Frejlev Skov ved Guldborgsund og en Langdysse ved Helletofte paa Langeland. Endvidere fredlystes efter forudgaaende Undersøgelse den eneste endnu bevarede Langdysse paa Baagø i Lille Bælt.

For første Gang har der paa Fortegnelsen kunnet optages Oldtidsmindesmærker fra de sønderjydske Landsdele, 3 i Ø. Løgum Sogn, Aabenraa Amt, 12 i Hjerpsted og Emmerlev Sogne i Tønder Amt. Opnaelsen af disse Fredlysninger er et glædeligt Vidnesbyrd om, at Befolkningen i det genvundne Land ogsaa nærer varm Interesse for Bevareningen af Fortidens Mindesmærker. Fra tidligere Tid var der i de 2 paagældende Amter overhovedet ingen fredlyste Oldtidsminder. De nu opnaede Fredlysninger — tilsammen henimod Halvdelen af Aarets hele Udbytte — omfatter gennemgaaende anselige Mindesmærker; de er vundne i Tilslutning til den arkæologiske Landsundersøgelse, som paabegyndtes straks efter Genforeningen.